

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ
ΙΔΡΥΘΕΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ
ΛΡΩΝΙΑ, ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΞΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΒΛΑΧΟΥ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ, ΔΕ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ
ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ ΒΙΖΟΥΚΙΔΟΥ
ΕΝ ΒΕΡΟΛΙΝΩ,
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ ΚΟΝΤΟΠΑΝΟΥ
ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΙΣ

ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΙΣ
ΕΝ ΤΗΙ ΙΕΡΑΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙ

ΕΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ
1929

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΦΑΝΙΟΥ ΗΓΟΥΜΕΝΟΥ

Περὶ τῆς ἐν Ἰωαννίνοις Σχολῆς τοῦ Ἐπιφανίου Ἡγουμένου, τῆς κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν τοῦ Γκιούμα μικρᾶς λεγομένης, ἔγραψαν ὁ Παρανίκας, Βασίλειος ὁ Μυστακίδης, ὁ Λάμπρος καὶ ἄλλοι. Οὗτοι πάντες, πλὴν τοῦ Λάμπρου ἔκφραζοντος ἀμφιβολίαν, ἐκ τῶν πρώτων διδασκάλων τῆς Σχολῆς κατὰ τὸ 1679 ἀναγράφουσι Λέοντα ἢ Λεοντάριν τὸν Γλυκύν, δλως ἔσθιαλμένως, διότι ὁ Γλυκὺς οὐδέποτε ἔχρημάτισε διδάσκαλος, ἀλλ' οὐδὲ ἡδύνατο νὰ διδάξῃ δλιγογράμματος ὑπάρχων· εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Ἰστορικῆς καὶ Ἐθνονολογικῆς Ἐταιρείας τὰ ὑπ' ἀρ. 7847, 7853, 7862, 7869 ἔγγραφα εἶνε ἐπιστολαὶ τοῦ Λεοντάρη Γλυκὸν πρὸς τὴν νύμφην αὐτοῦ Χαϊδω Γλύκαινα, ἀδελφὴν τοῦ Γεωργίου Σουγδουρῆ, αἱ δποῖαι γέμουσιν ἀνορθογραφιῶν καὶ ἀποδεικνύουν τὸν γράψαντα αὐτὰς οὐδεμιᾶς παιδείας κάτοχον. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι ὁ Κερκυραῖος λόγιος Νικόλαος Βουλαγάρης ἀφιερῶν τὴν ἐν Βενετίᾳ ἐκδοθεῖσαν τὸ 1681 Κατήχησιν αὐτοῦ εἰς τὸν Λέοντα Γλυκὸν Λογοθέτην τῆς Μητροπόλεως Ἰωαννίνων καλεῖ αὐτὸν Πρύτανιν τοῦ Γραικικοῦ φροντιστηρίου¹, τοῦτο δμως οὐχὶ ως Καθηγητὴν καὶ διδάσκαλον, ἀλλ' ως ἔφορον καὶ κοσμήτορα αὐτοῦ ως τοῦτο δείκνυται ἀριδήλως ἐκ τοῦ ἔξῆς ἐπιγράμματος, τὸ δποῖον ὁ ιεροδιάκονος Φραγκίσκος Προσαλέντης ὁ Κερκυραῖος ἀφιέρωσε «πρὸς τὸ ἐν Ἰωαννίνων πόλει Φροντιστήριον» :

«Πάλαι ποτὲ στοά τε καὶ λύκειον ἔνη,
καὶ περίπατος Ἀθήναις μέγιστος φιλοσόφων·
πόλις δ' ἀρίστη νῦν γε Ἰωαννίνων
μονσῶν εὔκόμων δωμ² ὑπάρχει πασέων,
τόδε Καραϊωάννης, Γλυκὺς δ' δμοῦ μόνοι
κοσμήτορε δύ' ἀμφιδεέπονος' Ἰωαννίνων·
δ' μὲν γὰρ πάντων Ἰωαννίνων κάρη θέλει,
δ' δ' αὖ Γλυκὺς πᾶσι γλυκύτατος τυγχάνει»².

¹⁾ Legrand, Bibliographie Hellénique τόμ. Β'. σελ. 383. Νέος Ἐλληνομνήμων τόμ. ΙΓ'. τεῦχ. Γ'. σελ. 286.

²⁾ "Ἐνθ" ἀνωτέρω. Καὶ ὁ Λάμπρος τὸν Λέοντα Γλυκὸν καλεῖ λόγιον ἐν Ν. Ἐλληνομνήμονι τόμ. ΙΓ'. τεῦχ. Γ'. σελ. 305, ἐνῷ εἰς τὴν ἐπομένην σελίδα 306 λέγει ὅτι ἡ παιδεία αὐτοῦ ἦτο μικροτάτη.

Οἰκογένεια Γλυκάδων.

Ἡ οἰκογένεια αὗτη ἦν ἐπιφανῆς ἀνάγουσα τὴν ἀρχήν της εἰς τὸν Δεσπότην Θωμᾶν. Ὁ Ἰωάννης Γλυκὺς ἐκδότης πλείστων δισεων βιβλίων συντέλεσεν εἰς τὴν διάδοσιν τῶν γραμμάτων καὶ ἐπιστημῶν παρ' ἡμῖν¹⁾. Οὗτος εἶχεν ἀδελφούς τὸν Νικόλαον καὶ Λέοντα τοὺς Γλυκάδες. Περὶ τοῦ ἐκδοτικοῦ καταστήματος τῶν Γλυκάδων ἔγραψεν δὲ Σπυρίδων Λάμπρος²⁾.

Εἰς τὰ Ἀρχεῖα τῆς Ἱατροφικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἐταιρείας εὑρίσκονται ἀρκεταὶ ἐπιστολαὶ τῆς οἰκογενείας Γλυκού. Οὗτω τὸ νπ' ἀριθ. 7847 ἔγγραφον εἶναι ἐπιστολὴ ἐξ Ἰωαννίνων τοῦ Λεοντάρη Γλυκού πρὸς τὴν νύμφην αὐτοῦ Χαῖδω Γλύκαιναν εἰς Βενετίαν 1692· ἡ Χαῖδω ἀδελφὴ τοῦ Γεωργίου Συγδουσρῆ ἢν δευτέρᾳ σύζυγος τοῦ Νικολάου Γλυκού. Ἐκ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης δὲ Λεοντάρης δὲν φαίνεται μεγάλης μορφώσεως ἄνθρωπος, εἶναι τελείως ἀνορθόγραφος. Ἐπίσης ἐξ αὐτῆς φαίνεται ὅτι ἡτο ἑξάδελφος τοῦ Ἰωάννου Ἱερομνήμονος.

Τοῦ αὐτοῦ Λεοντάρη ἐπιστολὴ πρὸς τὴν αὐτὴν Χαῖδω εἶνε τὸ νπ' ἀρ. 7853 ἔγγραφον τῆς αὐτῆς Ἐταιρείας· ἐν αὐτῇ γίνεται λόγος περὶ προγονῶν τῆς Χαῖδως· ώς δὲ φαίνεται ἐκ τῆς ἐπιστολῆς δὲ Λεοντάρης εὑρίσκετο εἰς χρηματικὰς δυσκολίας· ἥτο δὲ τότε πλέον γέρων. Ἐπίσης τὸ νπ' ἀρ. 7862 ἔγγραφον εἶναι ἐπιστολὴ τοῦ Λεοντάρη πρὸς τὴν Χαῖδω Ἀπρ. 21 1695. Ἐξ αὐτῆς μανθάνομεν ὅτι ἡ Χαῖδω εὑρίσκετο εἰς συγχύσεις καὶ ἔριδας πρὸς τοὺς κληρονόμους τοῦ συζύγου της σχετικῶς πρὸς τὴν προϊκά της. «Εἶναι χρεία, γράφει δὲ Λεοντάρης, ἡ ἀφεντιά σου νὰ ἀφήσεται τὰ πισματα καὶ ταῖς παλαιαῖς ἔχθραις καὶ νὰ ἀφήσῃ καὶ αὐτὸς (δὲ Μιχάλης βεβαίως δὲ νίος τοῦ Νικολάου ἐκ τῆς πρώτης αὐτοῦ συζύγου) ἔνα καὶ ἡ ἀφεντιά σου τὸ ἄλλο καὶ νὰ συνβαστῆται εἰρηνικὰ καὶ νὰ ἀφίσεται τὰ σκάνδαλα ἀποβλέποντες καὶ εἰς τὸν θάνατον δποῦ τίποτας δὲν μᾶς ἀναμένει ἀλλὰ δέκα πιθαμᾶς τάφος καὶ ἀν ἔχωμεν καὶ καλὰ ἔργα καὶ ὅχι ἄλλο κτλ.».

Τὸ νπ' ἀρ. 7869 ἔγγραφον εἶναι ἐπιστολὴ τοῦ αὐτοῦ Λεοντάρη ἀπὸ Αὔγ. 12 1696 ἐξ Ἰωαννίνων εἰς Βενετίαν πρὸς τὸν γυναικάδελφόν του Πάνον Σιράτην.

Ἐτέρα ἐπιστολὴ τοῦ Μιχαὴλ Γλυκού πρὸς τὸν πατέρα του Νικόλαον νπ' ἀρ. 7844 φεβρ. 22 1682 ἐξ Ἰωαννίνων εἰς Βενετίαν. Ἐν αὐτῇ δὲ ἀρχων Πάνος Ἱερομνήμονος λέγεται θεῖός του, γράφει δὲ τὰ ἔξης ἀξιοσημείωτα· «πολλὰ βάσανα μᾶς περιεκύλωσαν δλοις τοὺς χριστιανοὺς καὶ ἔχωριστὰ ἐμᾶς δποῦ λογιούμασθαι σὰν μάρρο πρότι (=πρῶτοι) ἀπὸ τὸν

¹⁾ Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια τόμ. ΚΓ'. 21 καὶ ΛΛ'. 286.

²⁾ Νέος Ἑλληνομνήμων τόμος ΙΙ''. πεζ. Γ''. σελ. 305.

πασία τὸν κενούριον ὅπου ἦλθε ἀπὸ τὴν ἐνδομάδα τῆς Τυροφάγου καὶ καθολικὰ μᾶς ἔψυσε· μόνον ὁ Θεὸς νὰ μᾶς ἐλεημονηθῇ καὶ νὰ μᾶς ἀποσκεπάσῃ ἀπὸ τέτοιον τύραννον». Ἐπίσης γράφει «ἀπὸ τὴν πολὴ κακο-
ζειμογνιὰ ποῦ ἔγιναν εἰς τὰ Ἰωάννινα καὶ τὸ χιόνι τὸ πολὺ ποῦ ἔριξε
ἐκλησαν δλες οἱ οτράτες καὶ δὲν ἥμπορη ἀνθρωπος νὰ περάσῃ ἀπὸ που-
θενά· κανεὶς δὲν τὸ θυμᾶται τόσον πολὺ χιόνι νὰ ἔπεσε ποτέ». Ἐν τέλει
στέλλει χαιρετισμοὺς εἰς τὸν πενθερόν του Πάνον Μαρούτση «Τὸν ἀρχο-
πεθερόμου κῦρο πάνον μαρουτζί πολλὰ προσκυνῶ».

Ἐπίσης ἑτέρα ἐπιστολὴ τοῦ αὐτοῦ Μιχαὴλ πρὸς τὸν πατέρα του ὑπ' ἀρ.
7845 Μαρ. 12 1683 ἐν τῇ ὁποίᾳ γράφει πάλιν διὰ τὸν κενούριον πασίαν.
«Τῇ αὐτοῦ χάριτι καὶ ἡμεῖς ὑγιαίνομεν ἕως τὴν σήμερον μὰ παλλὰ βά-
σανα ἀπὸ τὸν Ζαλοῦμι τὸν πασίαν ποῦ ἔχομε· ὅτι ἀφόντες ἦλθε τὸν νοῦ
μας τὸν ὑπέρθινο καὶ ὁ Θεὸς νὰ γίνῃ ἥλεος εἰς ὅλους τοὺς χριστιανούς· ὅτι
ἥμπορῶν καὶ ὑπῶ πῶς εἶνε δεύτερος Φωκᾶς· καὶ τοῦτο θέλη νὰ εἶνε δργὴ¹
Θεῖκὴ διὰ τὰ πολλὰ μας ἀμαρτήματα». Τοῦ αὐτοῦ Μιχαὴλ ἔχομεν ἐπιστο-
λὴν πρὸς τὸν Πάνον Στράτην καὶ εἶνε τὸ ὑπ' ἀρ. 7874 ἔγγραφον τῆς
Ἐπαιρείας τῇ 28 Ιανουαρίου 1699 «... Τώρα μὲ τὸ παρόν μου ἔρχωμε
νὰ σοῦ ξεμηστηριαστῶ ὡς ἀδελφὸν ἐν Χριστῷ ὅποῦ σὲ ἔχω· ἡ ὑπόθεση
εἶνε ὅπου πιενάμενος εἰς Κωνσταντινούπολιν μὲ τοὺς κῦρο Πάνοιδες τοὺς
Βαραγιανῆτες· μία τῶν ἡμερῶν εἰς τὴν τράπεζα τοῦ πατριάρχου ὅπου
ἴσυνεφρενόμεθα μᾶς ἥροτησ τὴν γενεαλογίαν μας πῶς ἡμεθα μὲ τὸν κῦρο
πάνον τὸν λεοντάρη καραγιάνη, καὶ τοῦ εἴπαμε πῶς ἡμεθα δεύτερα ἔξα-
δέλφια—ἥγουν ἔκτου βαθμοῦ καὶ ἀπεκρίθη ὁ πατριάρχης πῶς ἡ θυγά-
τηρ τοῦ μιχαὴλ μετα τοῦ κυρ πάνου εἶνε ἐνδόμου βαθμοῦ καὶ ἡ μεγάλη²
ἐκκλησία σηχωρὰ νὰ γίνῃ τὸ αὐτὸ συνικέσιον· ἡμεῖς ἀπεκρίθημεν ὁ Θεὸς
δι' εὐχῶν σας δέσποτά μου παναγιώτατε νὰ ενδοση νὰ γένη. Ἐρχό-
μενοι λοιπὸν ἔδω εἰς Ἰωαννινα τὸ ἔξαναθεορίσαμε μὲ τὸν ἀρχιερέα μας
καὶ τὸ ἔβαλαμε σὲ στράτα νὰ γίνῃ Θεοῦ ἐνδοκοῦντος· ἡ μητέρα του καὶ
οἱ ἀδελφές του τὸ ἔστερξαν καὶ τὸ ἀγαποῦν καὶ τώρα ἔγραψε αὐτοῦ
τοῦ κῦρο νικολάκη ἀδελφού του διὰ νὰ εἶνε καὶ μὲ αὐτοῦ τὴ θέλησι καὶ
ὁ Θεὸς ὁ ἄγιος νὰ τὸν φωτίσῃ νὰ στέρεξῃ· λοιπὸν ἀδελφικὰ σοῦ γράφο
τὸ μηστίριο μου καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ εἶναι πολλὰ μυστικὰ καὶ τινὸς νὰ
μὴ τὸ ὑπεῖς· μόνον πάρε τὴν δρδινείαν τὰ τῆς πρικὸς ὅτι θέλω μετριτὰ
τοῦ γαμβροῦ χάριν πρικὸς χιλία τζεκίνια καὶ τοῦ ἀρχιερέως μας τζεκίνια
ἔκατὸ καὶ τῶν δύο ἀδελφάδων του καὶ ἀλονούς ἐδικούς καὶ μεσίτου διὰ
νὰ ἀναγκάσῃ νὰ τελιωθῇ ἄλλα διακόσια τζεκίνια . . . Ἐτούτη τὴ δον-
λιὰ ὅπου τώρα σοῦ γράφω δὲν εἶναι μασχαρέματα καὶ πεγνίδια νὰ τὸ
φέξῃς εἰς τὸ κουφό· καὶ νὰ γένῃ ἀργητα· μόνον τὸ πῶς λάβης τὴν πα-
ρούσα μου γραφὴ νὰ κάμης εὐθυς κατ' ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ μου στέλ-

νης τὰ μετριτὰ διὰ νὰ μὴ τὰ στίλης μεμιὰ μόνον ὄκαζιὸν καὶ τρέξῃ τέ-
ποτες ἐναντίον νά μου στείλης καὶ τὰ καβάτζα τὰ χρυσὰ διὰ νὰ κάμω τὰ
παπλώματα· νὰ μοῦ στίλης καὶ ἔνα ζευγάρι καλὰ μπιλεζήκια εῦμορφα
νὰ μοῦ στίλης τὸ χρυσὸ διὰ τὸν σάκον τοῦ Πατριάρχου καὶ δέκα πίχες
λάστρα εῦμορφη φαντακτὴ διὰ στιχάρι τοῦ ἀγίου Χαλκηδῶνος καὶ νὰ τὰ
στίλης τὸ γλιγορότερον διὰ νὰ τοὺς στίλω. Λοιπὸν ἀγαπητέ μου κὺρο πάνε
κάμε εἰς ὅλλα καθὼς σὸν γράφω διὶ δὲν εἶνε βολετὸ νὰ γίνη ἀλέως·
καὶ νὰ μοῦ στίλης καὶ πέντε λίτρες κουφετούρα 25 ἀπὸ τὰ φῆνα καὶ
25 δρδινάρια μόνον νὰ εἴνε καλὰ διὶ ἀνίσως καὶ τελειωθῆ θέλομε νὰ
κάμωμε εὐθὺς τὴν ἀραβῶνα καὶ χριάζονται· νὰ μοῦ στίλι καὶ δεκάξη
μπρατζα τερζονίλα μάβρη· νὰ εἴνε πολλὰ καλὴ καὶ εῦμορφη. Τώρα θέλω
ἰδῆ ἀνίσως καὶ μὲ λγαπᾶς καὶ δὲν τζιγνωρίσω νὰ μοῦ στίλης τὰ ὅσα
σου γράφω. . . . Τὸν ἀγαπητόν μου κὺρο Πάνον Θεδόση καὶ κὺρο Χρί-
στον Βασιλόπουλον πολλὰ χαιρετῶ».

Τὸ ὑπ' ἀρ. 7879 εἶναι ἐπιστολὴ ἐξ Ἰωαννίνων πρὸ τὴν Χαῖδω ὑπὸ^{ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΚΑΘΗΓΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΚΑΡΔΙΝΑΛΙΚΟΥ ΠΑΠΑΓΓΕΛΛΙΚΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ} τοῦ ἐγγονοῦ αὐτῆς Δημητρίου Γλυκὸν υἱοῦ τοῦ Μιχαὴλ τῇ Φεβρ. 1700.

Τὸ ὑπ' ἀρ. 7880 Φεβρ. 29 1700 εἶναι ἐπιστολὴ τοῦ Μιχαὴλ Γλυκὸν
ἐξ Ἰωαννίνων πρὸς τὸν ἐν Βενετίᾳ Βασίλην Θάνου εὑρισκόμενον εἰς τὸ
μαγαζὶ τοῦ κύρο Πάνου Στράτη.

Τὸ ὑπ' ἀρ. 7881 εἶνε τοῦ αὐτοῦ Μιχαὴλ πρὸς τὴν Χαῖδω ἐξ Ἰωαν-
νίνων 6 Ἀπριλίου 1700. Ἐν τῇ ἐπιστολῇ γίνεται λόγος περὶ ἀφορι-
σμοῦ, τὸν δόποιον ἔκαμε κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς δρθοδοξίας. Ἐν αὐτῇ γί-
νεται λόγος περὶ τοῦ υἱοῦ του Δημητρίου διὰ τὸν δόποιον δίδει τὰς χει-
ροτέρας πληροφορίας ὑπογράφεται δὲ «ώς υἱός σου ἀγαπητός».

Τὸ ὑπ' ἀρ. 7882 ὡς καὶ τὸ ὑπ' ἀρ. 7887 εἶνε ἐπιστολαὶ τοῦ Δημη-
τρίου Γλυκὸν πρὸς τὴν Χαῖδω ἐν τῇ δοκοίᾳ ὑπογράφεται «ἀγαπημένος
ἔγκονος».

Τὸ ὑπ' ἀρ. 7701 εἶναι ἐπιστολὴ τοῦ Πάνου Τομαρᾶ πρὸς τὸν Μι-
χαὴλ Γλυκὸν ἐν ἔτει 1704 διαμένοντα ἐν Βενετίᾳ.

Τὸ ὑπ' ἀρ. 7902 καὶ 7890 εἶναι ἐπιστολαὶ τῆς Ἀγγελικῆς Γλύκαινας
πρὸς τὸν σύζυγόν της Μιχαὴλ εἰς Βενετίαν γραφεῖσα ἐξ Ἰωαννίνων τῷ
22 Φεβρουαρίου 1705.

Τὸ ὑπ' ἀρ. 7903, 7904, 7905 ἐν ἔτει 1706 εἶναι ἐπιστολαὶ τοῦ Μι-
χαὴλ πρὸς τὸν υἱόν του Δημήτριον πλήρεις παραπόνων καὶ ἐλέγχων διὰ
τὴν ἀτάσθαλον διαγωγῆν του.

Τὸ ὑπ' ἀρ. 7906 πρὸς τὸν Δημήτριον ὑπὸ τῆς μητρός του Ἀγγε-
λικῆς.

Τὸ ὑπ' ἀρ. 7909 τοῦ Μιχαὴλ πρὸς αὐτὸν καὶ τὰ ὑπ' ἀρ. 7110 καὶ
1918 τοῦ ἀδελφοῦ του Ἀναστασίου πρὸς αὐτόν.

Εἰς τὴν ὑπὸ ἀρ. 7904 δὲ Μιχαὴλ γράφει εἰς τὸν υἱόν του Δημήτριον «μὰ τὸν Χριστὸν δὲν ἔχω πῶς νὰ κυβερνήσω τὸ σπῆτι μου καὶ τὰ ἀσιμικὰ ὅλα τὰ ἐπούλησα . . .» καὶ τῷ γράφει αὐτὰ διότι ὡς φαίνεται ἔξι ἄλλης ἐπιστολῆς ὁ κὺρος Δημήτριος τὸ εἶχε ρίζει ἔξω, κατὰ τὸ δὴ λεγόμενον, παραμελήσας τὰς ἐργασίας τοῦ καταστήματος.

Εἰς τὴν ὑπὸ ἀρ. 7905 ἐπιστολὴν Ἰανουαρ. 28 1706 ἐξ Ἰωαννίνων πρὸς τὸν υἱόν του Δημήτριον γράφει δὲ Μιχαὴλ περὶ ἄλλου υἱοῦ του Ἰωάννου: «Θέλω νὰ στύληστὸν ἀδελφὸν Ἰωάννην νὰ πεδευθῇ διει ἐβαρέθηκα ἀπὸ τὰ κακά του καμώματα· ποσῶς δὲν ἥμπορεῖ νὰ δρθόσῃ· παρακαλῶ τὸν Θεὸν ἀνίσως καὶ δὲν καλητερεύῃ νὰ τοῦ κόψῃ ὁ Θεὸς τὴν ζωὴν του διὰ γλύκορα διει εἶνε κακὸς ἀνγγίον καὶ δὲν ἥμπορῶ νὰ σοῦ γράψω τὰ δσα ἔχαμε».

Ἐν τῇ ἐπιστολῇ δὲ Λάμπρος Μαρούτζης λέγεται θεῖος τοῦ Δημητρίου. Ἐπίσης ἐκ τῆς ἐπιστολῆς ἔξαγεται διει δὲ Πάνος Στράτης σύντροφος τοῦ Μιχαὴλ Γλυκὸν συνετέλεσεν εἰς τὴν οὐχὶ εὐχάριστον θέσιν, εἰς τὴν εὑρίσκετο διότι γράφει «νὰ ἔχῃ τὸ ἀνάθεμα δὲ Πάνος στράτης καθὼς ἔκαταντισε τὸ σπῆτι μας». Ἐπίσης δὲ Ἰωάννης Ἱερομνήμων λέγεται «θεῖος μας».

Ἐκ τῆς ὑπὸ ἀρ. 7909 ἐπιστολῆς φαίνεται διει δὲ οἱ Ἀγγελικὴ ἔκτὸς τοῦ Δημητρίου καὶ Ἰωάννου εἶχον καὶ ἄλλον υἱὸν ὄνοματι Νικόλαον.

Ἡ ὑπὸ ἀρ. 7910 ἐπιστολὴ εἶνε πλήρης παραπόνων πρὸς τὸν υἱόν του διὰ τὴν παραμέλησιν τὴν ὄποιαν ἔδειξε πρὸς αὐτόν.

Ἡ ὑπὸ ἀρ. 7910 ἐπιστολὴ τοῦ Μιχαὴλ πρὸς τὸν υἱόν του Δημήτριον εἶνε σφοδρὸν κατηγορητήριον διει αὐτὸν διὰ πολλὰ ἄλλα καὶ διότι τοῦ γράφει «ἄφυσες τὴν στάμπα καὶ πάει κακῶς συνκάκως· διὰ νὰ μὴν τὴν ἀπιοτέρης μόνον πουλᾶς ἀπὸ αὐτὴ καὶ ἐνδησεῖς καὶ σιολίζεσαι καὶ ἔχης τὰ περιδιαβάσματά σου καὶ μάλιστα τὸ τζιογο τῶν χαρτιῶν ὃπου κάθεσε ἔως τὰς 8 καὶ 9 ὥρας τῆς νυκτὸς καὶ πέζης· τέτεια καλὰ παραδείγματα δίδεις τὸν ἀδελφόν σου· θαυμάζω πῶς δὲν συλογίζεσε τὴ προκοπὴ καὶ δὲν κυτάζεις εἰς τὸ μαγαζὶ ὃποῦ κάθισε ὅπου δὲν ἔχης παντελὸς πραγματία. "Οστε δλα στράβωσαν χαρι ἀπὸ λόγου σου, καὶ ἐδικοὶ καὶ ξένοι. "Οσοι ἐμεταγεπάστηκαν καὶ ἐστιλαν τὴ πραγματία τους εἰς χεῖρας σου θαρρότας εἰς τὴν ἀνάγκασίν μου καὶ εἰς τὰς ἀπατηλαῖς γραφαῖς ὃποῦ τοὺς ἔγραφες ὡς καὶ τῶρα διει θέλουν μένη ἀπὸ τὸν σύνδουλον σου πολλὰ εὐχαριστημένοι πολλὰ ἔξεσκεπάσθης, δημήτρη ἐνδροπιάσθης ἐκαταφρονήθης, ἀχριόθης, πράγμα ὃποῦ δὲ τὸ πίστευγα ποτέμου· μὲ ἐκατάντισες καὶ ἐμένα τῆς πενητιᾶς. Ἀπὸ φαγοπότια ἀδειος· ἀπὸ ἐντήμασι γημνὸς πλέον ἀπὸ ἔνα χρόνο ἔχω ὃποῦ σοῦ γράψω διὰ τὸν καψοφερετζὲ καὶ ἔνα ντου-

λοῦκι ἀτουλάζει καὶ ἄλλα λιανόματα καὶ δὲν εἶπε ἡ ἀθλία σου ψυχὴ οὐκ
κάμω τοῦ πατέρα μου τὸ θέλημα· ἡ ἀδελφή σου Ἐλένη καὶ ὁ ἀναστά-
σης καὶ αὐτοὶ ἐστεριμένοι ἀπὸ κάθε πράγμα καὶ ἔγῳ ἐπούλισα ὅτι καὶ
διν εἶχα καθὼς τὸ ξεύρης· ὁ ἄλλος ἀδελφός σου ὁ προκομένος· διὰ τὸ
ρεσμι τῆς μητρός σας καὶ διὰ τῆς κηδείας της μὰ τὸν φοβερὸν κριτὴν
ἐδανείσθηκα καὶ πλερόνω τὸν κάματον τὰ δέκα δοδεκα τὸν χρόνον καὶ
οὗτε αὐτὰ δὲν μοῦ τὰ ἔστιλες νὰ ἔχειρηθῶ· κερία ποῦ εἶχα γράψη νὰ
μοῦ στίλης διὰ τὴν μητέρα σου νὰ τῆς ἀνάπτω εἰς τὸ μνῆμα καὶ νὰ
βάνω καμιὰ φορὰ καὶ εἰς τὰ δεσποτηκὰ καὶ οὗτε κᾶν ἀπόκρησι δὲν μοῦ
ἔδοσες· ἀφόντες τὴν μητέρα σου ὁποῦ ἐτράβισε μυρίους κόπους νὰ σὲ
ἀναστίσι δὲν τὴν ἔθημίθης πὸς νὰ λογιάσω ἔγῳ πλέον ἀπὸ λόγου σου
καλοσύνη καὶ προκοπή· ἀλήμονον εἰς ἔκεινον δποῦ θέλει σὲ πεδεύει ὁ εἰς
εἰς τοῦτον τὸν κόσμον καὶ εἰς τὸν ἄλλον δὲν συλογίγεσε τοὺς ἀχρητέ-
ρους ὁποῦ εἶνε αὐτοῦ καὶ κυτάζουν τὴν δουλιά τους καὶ ἐτιμήθησαν καὶ
ἐκέρδεσαν στὰ μαγαζιά τους εἶνε γεμάτα ἀπὸ πραγματείαις καὶ τὸ μαγαζί¹
μας ἄδηο καὶ καταφρονεμένο» καὶ ἔξακολουθεῖ εἰς τὸν αὐτὸν τόνον νὰ τὸν
ἔλεγχη εἰς μίαν ἀπέραντον ἐπιστολὴν «δὲν εἶνε ἐνδροπή σου Δημήτρῃ,
λέγει, νὰ φθήρης ὅσα ἀσπρα πιάσης εἰς τὸ τζιογο τῶν χαρτιῶν καὶ μά-
λιστα καὶ τῶν πραγματευτάδων τ' ἀσπρα νὰ σὲ ξεδειαδρέποντε... Θαυ-
μάζω δποῦ ἥθελες νὰ εἶσαι ἀφέντης ἀπὸ ἐδικοὺς καὶ φίλους καὶ ἀτός
σου ἐκαταφρονήθης ἀπὸ τὴν κακή σου κυβέρνησι καὶ ἀπὸ τὸ κακό σου
κεφάλι... τὰ ἵδια δποῦ κάμνεις ἐσὺ ἔκανε καὶ ὁ θεοκατάρατος πᾶνος
στράτης· κακὰ ἔξαμπλια ὑπίρες Δημήτρι... συλογίσου Δημήτρῃ πόσα
δάκρυα χύνω ἐτοῦτι τὴν ὥρα δποῦ σοῦ γράφω τὴν παρὸν καὶ ἐλεημο-
νίσου τὰ δάκρυα μου καὶ τὰ γεράματα μου καὶ ἀρχησε εἰς τὴν προκοπὴ²
καὶ εἰς τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ· παρακάλεσε τὸν νὰ σὲ φοτίσῃ εἰς τὴν προ-
κοπὴ καὶ εἰς τὸν φόβον του· πάσχισε Δημήτρι νὰ πάρης πατρὸς εὐχὰς
καὶ μὴ ἐπιθυμὰς νὰ ἐνδειθῆς κατάραν ώς ἴματιον... Γράφεις μου διὰ
τὸν προκομένον Ἰωαννην ἀδελφόν σου δτι διὰ κανένα τρόπον δὲν συμ-
φερει νὰ ἀποσταθῇ αὐτοῦ... κουβέντιασε του με τημὴ καὶ με καλὰ λό-
για καὶ ταξίματα; δείχνε του χαριεστατὸν πρόσωπον, νουθέτησε τὸν, μὲ
ἴλαρὸν πρόσωπον καὶ οὐχὶ μὲ αὐστηρότητα καὶ ὅτι κυβέρνησι κάμεις εἰς
αὐτὸν νὰ κάμη ὁ Θεὸς διὰ λογου σου καὶ ὁ Θεὸς πάγη νὰ τὸν φοτίσῃ
εἰς προκοπὴ διὰ νὰ μὴ προξενήσῃ εἰς τὸ γένος μας ἀνατημά». 1

Τὸ ὑπ' ἀριθ. 7116 ἔγγραφον εἶνε γράμμα τοῦ Ἀναστάση Γλυκὸν
πρὸς τὸν Δημήτριον δι' οὗ τὸν παρακαλεῖ νὰ τὸν προσλάβῃ εἰς Βεν-
τίαν, διότι κάθεται εἰς Ἰωάννινα χωρὶς προκοπὴν καμίαν· ἔγραφη δὲ
τῇ 24 φεβρ. 1712. 'Ἐπίσης τὸ ὑπ' ἀρ. 7118 7βρίου 15 1712 εἶνε γράμμα
τοῦ αὐτοῦ Ἀναστάση πρὸς τὸν Δημήτριον, δι' οὗ ἐκθέτει τὴν οἰκτρὰν

εἰκονομικὴν θέσιν τοῦ πατρός των καὶ ζητεῖ πάλιν νὰ τὸν καλέσῃ εἰς Βενετίαν.

Ἐκτὸς τῶν ως αὐτῷ ἔγγραφων ὑπάρχουν καὶ τινα ἀρχαιοτέρας χρονολογίας ως τὸ ὑπ' ἀρ. 7825, τὸ δποῖον εἶνε συμφωνητικὸν μεταξὺ Νικολάου Γλυκού καὶ Ἀναστασίου Λάλα κατὰ Ὁκτώβριον 10 τοῦ 1659 καὶ διὰ τοῦ δποίου δικόλαος Γλυκούς ἀναχωρῶν εἰς Ἰωάννινα τὸν ἀφίνει διὰ δύο ἔτη εἰς δλας τοῦ τὰς δουλείας καὶ πραγματείας του τέλειον ἀντιπρόσωπον. Ἐν τῷ ἔγγραφῳ τούτῳ δικόλαος Γλυκούς ὑπογράφεται οὕτω: Νικόλαος γληκίς ἐπίσης ὑπογράφεται καὶ δικό Γεώργιος Νιήλιος οὕτω: γαιόργιος ντηλιος δικάψας δύμως τὸ ἔγγραφον Ζῶτος Περούλης φαίνεται λόγιος καὶ ἐν ἑτερῷ ἔγγραφῳ ὑπ' ἀρ. 7836 ἀνορθογράφως ὑπογράφει δικόλαος Γλυκούς.

Εἰς ἑτερού ἔγγραφον ὑπ' ἀρ. 7826 ὑπογράφεται δικό Ζαχαρίας Πεστούλας ἀρά γε δικό αὐτὸς μὲ τὸν Ζῶτον Περούλην; ή γραφή εἶνε ή ίδια μὲ τὸ προηγούμενον ἔγγραφον δικό Ζαχαρίας ήτο ἔμπορος ἐν Βενετίᾳ.

Ἐτερον ἔγγραφον ὑπ' ἀρ. 7828 ἐν Βενετίᾳ ὑπὸ ημερομηνίαν Ὁκτώβριού 18 1661 εἶναι ἔκειθαριστικὸν μεταξὺ Δημητρίου Στράτη ἀπὸ Παραμυθιάν καὶ Νικολάου Γλυκού εἰς τὸ δποῖον ὑπογράφεται καὶ δικό Γεώργιος Νιήλιος ως ἔξῆς: δικό γαιόργιος ντηλιος μάρτιρας ος αὐθεν. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἔγγραφου καταφαίνεται δτι δικό Πάνος Ἱερομνήμονος ήτο δικαστὴν ἔγγραμματος ἀν καὶ ἐπιτηδεύεται εἰς τὴν γραφὴν διορθῶν τὰς ἀνορθογραφίας. Ἐν τῷ αὐτῷ ἔγγραφῳ ὑπογράφεται καὶ δικό Νικόλαος Πουλημένος μὲ ἀραίαν γραφὴν καὶ δροθογραφίαν. Περὶ Πουλημένου δύναται δικό ἀναγνώστης νὰ ΐδῃ Legrand Bibliographie Hellénique τόμ. B'. σελ. 270.

Εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 7883 Ἀπριλ. 25 1666 ὑπογράφεται ἐν τῷ ἔγγραφῳ ἐν Βενετίᾳ καὶ δικό Θεοφίλος φιλλον καὶ δικό αλαίξανδρο σούγδουρης.

Εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 7835 Ἀπριλ. 5 1669 δπερ εἶνε δμολογία τοῦ ἀποστόλη χατζῆ ἀπὸ ἀλπασάνη καὶ Μιχαήλ Γλυκούς καὶ αὐτὸς ἐν Βενετίᾳ, ἔπογράφεται δὲ καὶ δικό Γεώργιος Σουγδουρῆς οὕτως: γηδργησ σουγδουρῆς μαρτηρὸς τανοθεν. Ἀναμφιβόλως δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ταυτισθῇ οὗτος μετὰ τοῦ διδασκάλου Γ. Σουγδουρῆ.

Εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 7839 ἔγγραφον ἐν Βενετίᾳ τῇ 15 Μαρτίου 1678 ὑπογράφεται δικό Πάνος Μαρούτζης ως ἔξῆς: Πάνος ο μαρούτζης μαρτίρω δικόνωθεν.

Ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 7848 ἔγγραφου, δπερ εἶνε ἐπιστολὴ τοῦ Δημητρίου Βασιλοπούλου 1693 ἐξ Ἰωαννίνων πρὸς τὸν Νικόλαον Γλυκούν φαίνεται δτι δικό Γλυκούς εἶνε θεῖος τοῦ Βασιλοπούλου καὶ δικό Βασιλόπουλος δὲν φαίνεται ἔγγραμματος. Ἐκ τοῦ γράμματος μανθάνομεν δτι δικό Ἰωάννης Ἱερομνήμων ήτο ἔξαδελφος τοῦ Γλυκού.